

Inleiding

Deze uitleg is zorgvuldig geformuleerd door Opsteker. Opsteker is als educatief ontwikkelaar eigenaar van de tekst in deze vorm. De gebruiker is vrij de tekst te downloaden en te gebruiken voor educatieve doeleinden. Kopiëren, wijzigen of delen van de tekst met derden zonder Opsteker te vermelden, is niet toegestaan. Mail naar info@opsteker.com bij eventuele vragen of verzoeken.

UITLEG SBARR OVERDRACHT

De **ABCDE**-methode helpt om in korte tijd levensbedreigend letsel aan het licht brengen. Dit instrument prioriteert gegevens die acuut aandacht behoeven in levensbedreigende situaties. Je behandelt eerst het letsel met de grootste dreiging, voordat je verder kijkt.

Treat first what kills first, do no further harm.

De **ABCDE**-methode is een gangbaar analyse-instrument in spoedeisende-situaties, omdat hij je helpt om in korte tijd de problematiek vast te stellen die een acute bedreiging vormen voor het leven van de patiënt. De ABCDE-methode kan gebruikt worden in combinatie met de SBARR.

OEFENEN

ABCDE staat voor:

Airway Maintenance with Cervical Spine Protection

Bij A wordt letsel uitgesloten die een bedreiging vormt voor de nekwervelkolom en de luchtwegen en daarmee de fysieke ademhaling kan bemoeilijken.

Mogelijke bedreigingen: Verslikking, verstikking, zwelling door allergieën of inademing van giftige dampen.

Breathing

Bij B wordt letsel uitgesloten die een bedreiging vormt voor ventilatie en processen die van belang zijn voor de instandhouding van de ademhaling.

Mogelijke bedreigingen: Pneumothorax, astma, vergiftigingen, hyperventilatie, zuurstofstapeling of zuurstofgebrek.

Circulation and bleeding control

Bij C wordt letsel uitgesloten die een bedreiging vormt voor de circulatie en de hartfunctie.

Mogelijke bedreigingen: In- uitwendige bloedingen, (dreigend) infarct, embolie, aneurysma, shock, hartproblemen.

Disability

Bij de D wordt letsel uitgesloten die een bedreiging vormen voor het bewustzijn en de psychische gesteldheid van de patiënt.

Mogelijke bedreigingen: Zuurstofgebrek, de invloed van drugsgebruik, trauma aan het hoofd, hypotensie of hyperglykemie.

Exposure/Environment

Bij de E worden letsel en invloeden uitgesloten afkomstig uit de omgeving van de patiënt.

Mogelijke bedreigingen: Onderkoeling, oververhitting, verbranding, ingebrachte objecten, steek- of schotwonden.

VOORBEELD

Bij een huisbezoek tref je patiënt (Mw. S., 48) bewusteloos aan in bed. Mw. reageert niet op pijnprikkels, lijkt hevig te transpireren en heeft een snelle hartslag. Samen met een collega besluit je de ABCDE te doorlopen om levensbedreigende problemen uit te sluiten.

Airway Maintenance with Cervical Spine Protection

Bij **A** wordt letsel uitgesloten die een bedreiging vormt voor de nekwervelkolom en de luchtwegen en daarmee de fysieke ademhaling kan bemoeilijken.

Lichamelijk onderzoek en fysieke observatie sluit letsel aan de nekwervelkolom en de luchtwegen uit. Hoewel oppervlakkig, is er sprake van ademhaling.

Breathing

Bij **B** wordt letsel uitgesloten die een bedreiging vormt voor de ademhaling, ventilatie en processen die van belang zijn voor de instandhouding van de ademhaling.

De ademhaling neigt naar Kussmaul, de luchtwegen ogen vrij. Er zit steeds meer tijd tussen de inademing en de uitademing. De adembeweging lijkt regelmatig. De adem ruikt naar aceton.

Circulation and bleeding control

Bij **C** wordt letsel uitgesloten die een bedreiging vormt voor de circulatie en de hartfunctie.

Mw. oogt bleek, de handen voelen koud, de vaatdruk voelt zwak en de pols versnelt. Er is geen sprake van uitwendige bloeding.

Disability

Bij de **D** wordt letsel uitgesloten die een bedreiging vormen voor het bewustzijn en de psychische gesteldheid van de patiënt.

De patiënt reageert niet op aanspreken en een pijn prikkel, er is wel sprake van een pupilreflex. Een bloedsuikermeting bevestigt een hyperglykemie. (Hoog bloedsuiker) Mw. geraakt mogelijk in een hyperglykemische coma.

Exposure/Environment

Bij de **E** worden letsel en invloeden uitgesloten afkomstig uit de omgeving van de patiënt.

Naast het bed van Mw. vind je een lege kom met sporen van Yoghurt en fruit en een bord met sporen van ontbijtkoek en smeerkaas.

Aan de hand van je ABCDE-analyse vermoed je een hyperglykemische toestand ten gevolge van het overmatig consumeren van suikerrijke producten, of het onvoldoende toedienen van insuline. Na overleg met de arts normaliseer je de bloedsuikerspiegel door toediening van extra insuline.